

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۱۲/۳۰

حامد فارانی

قلمروی اسلام از نگاه اندیشمندان غربی (11)

افریقای شمالی

بخش هفتم افریقا مصر و شام

از قرن سوم تا سیزدهم هجری
مطابق قرن نهم تا نوزدهم میلادی

مصر و شام در تاریخ اسلام غالباً تحت یک حکومت و اداره بوده است. مسلمین شام را در بین سنوات 14 و 17 هجری (مطابق 635-678 میلادی) و مصر را در 21 هجری مطابق 64 تسخیر کردند. مصر از تاریخی که بدست مسلمین افتاد تا 254 هجری مطابق 868 میلادی حکومتی مجزا بود که آن را حکامی از جناب نبی امیه و بنی عباس اداره میکردند و عده این حکام بنود و هشت میرسد. و در سال 254 هجری مطابق 868 میلادی احمد بن طولون حکمران جدید مصر جهت خود سلطنتی درست کرد که مدت 37 سال دوام نمود و بعد از اندکی قدرت آل اخشید سلطنت مصر را در دست گرفتند و مقام آن سلسله هم بخلفای فاطمی که بزرگترین سلسله سلاطین مصر در دوره قرون وسطی محسوب میشوند رسید. در زمان خلفای فاطمی مصر در شام نیز سلسله های مستقل چندی ایجاد گردید مثل امرای آل مرداس و بوری و اتابکان زنگی ولی همینکه صلاح الدین ابوبی ظهور کرد و سلسله ابوبی را تشکیل داد شما مجدداً ضمیمه مضر شد و این حال دوام داشت تا آنکه هردو مملکت در حوزه حکومتی سلاطین آل عثمان داخل گردید.

در سال 1247 هجری مطابق 1831 میلادی ابراهیم پاشا پسر ارشد محمد علی پاشا باردیگر شام را ملحق بمصر کرد ولی چیزی طول نکشید که بواسطه دخالت دولت معظمه اروپا شام بتصرف سلطان عثمانی برگشت و از سال 1257 هجری مطابق 1841 میلادی باز از ولایات عثمانی شد.

بنی طولون

از 254 تا 292 هجری مطابق 868 905 - میلادی

طولون از غلامان امرای سامانی است که او را حکمران سامانی بخارا بعنوان هدیه پیش مامون فرستاده و طولون نزد مامون در بغداد و سر من رای بمناصب عالییه رسیده بود. پسرش احمد در سال 230 هجری جانشین مقامات پدر شد و در 254 هجری مطابق 868 میلادی بنیابت حکومت مامور مصر گردید و چیزی نگذشت که در انجا خود را مستقل اعلان نمود. در سال 264 هجری مطابق 877 میلادی احمد شام را نیز بر حکومتی خود افزود و دو مملکت مصر و شام از این تاریخ تا سال انقراض سلسله طولونی 292 هجری مطابق 905 میلادی تحت حکومت و اداره ایشان بود. امرای طولونی در تاریخ بحشمت و شکوه پای تخت خود القطنع (مابین القسطنط و محل القاهره) و آثار و ابنیه خیریه معروفند

احمد بن طولون سال 254 هجری مطابق 868 میلادی

خمارویه بن احمد سال 270 هجری مطابق 883 میلادی

جیبش ابو العسا کر بن خمارویه سال 282 هجری مطابق 895 میلادی

هارون بن خمارویه سال 283 هجری مطابق 896 میلادی

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

شهبان بن احمد سال 292 هجري مطابق 805 - 904 ميلادي
انقراض اين سلسله بدست حكام خلفاي عباسي صورت گرفت .

آل اخشيدي

از 332 تا 358 هجري مطابق 935 969 - ميلادي

بعد از قليل مدتي كه در آن ايام حكام خلفاي عباسي در مصر و شام قدرتي موقتي بهمه رسانده بودند محمد
الاخشيدي سلسله مستقل ديگري در نواحي تشكيل داد . اخشيدي عنوان رسمي و عمومي امرای فرغانه است و
پدر محمد يعني طغج پسر يكي از سران لشكري فرغانه بود كه در خدمت خليفه عباسي در بغداد ميزيست و
بتدريج ترقي يافته بحكومت دمشق منصوب شد ولي بعد ها طرف بي مهري قرار گرفت و در
حبس افتاد در همانجا جان سپرد . پس طغج يعني محمد براي تلافی بي التفاني كه در حق پدرش رفته
بود در سال 318 بحكومت دمشق و در سال 321 بحكومت مصر نامزد شد ولي محمد تا سال 323 هجري
مطابق 935 ميلادي به ماموريت خود نيامد و اين تاريخ اخير ابتدای دولت اوست چه چهار سال بعد از ان يعني
در 327 هجري 938 ميلادي لقب اخشيدي اختيار نموده و در 330 هجري 941 ميلادي شام و حرمين شريفين را
به متصرفات خود افزوده است .

محمد الاخشيدي بن طغج سال 323 هجري 935 ميلادي

ابوالقاسم عنگور بن الاخشيدي سال 334 هجري 946 ميلادي

ابوالحسن علي بن الاخشيدي سال 349 هجري مطابق 960 ميلادي

ابوالمسك كافور (از حواجه سرايان) سال 355 هجري مطابق 966 ميلادي

ابوالفوارس احمد بن علي 357 - 358 هجري مطابق 968 - 969 ميلادي

انقراض اين سلسله بدست فاطميون وقوع يافت .